

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Кафедра _____ будівництва, архітектури, геодезії та землеустрою _____

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

в.о. декана
аграрного факультету
Лілія Лілія МАРТИНЕЦЬ
“09” вересня 2022 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗЕМЕЛЬНИЙ КАДАСТР

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Ступінь вищої освіти _____

Бакалавр _____

(бакалавр, магістр)

Факультет (назва)	Галузь знань (шифр і назва галузі знань)	Спеціальність (шифр і назва спеціальності)	Освітня програма (назва освітньої програми)
Аграрний	19 Архітектура та будівництво	193 Геодезія та землеустрій	Геодезія та землеустрій

Робоча програма навчальної дисципліни «Державний земельний кадастр» для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 193 Геодезія та землеустрій.

«08» серпня 2022 року – 14 с.

Розробник:

Сібірічева Лідія Миколаївна, асистент кафедри будівництва, архітектури, геодезії та землеустрою

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри будівництва, архітектури та землеустрою
Протокол від «24» серпня 2022 р. № 1

В. о. завідувача кафедри
«24» серпня 2022 р.

Олексій ОВЧАРЕНКО

Схвалено проєктною групою освітньої програми «Геодезія та землеустрій»

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Державний земельний кадастр» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавр галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» формує інтегральну, загальні та спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати навчання, якими оволодіють здобувачі вищої освіти.

Мета вивчення навчальної дисципліни – оволодіння основами теорії і практики ведення державного земельного кадастру, формування фахової свідомості спеціаліста.

Завдання вивчення дисципліни:

1. вивчення основних положень державного земельного кадастру і порядку його ведення;
2. набуття практичних навиків у виконанні земельно-кадастрових робіт;
3. веденні відповідної документації та звітності на базі широкого застосування комп'ютерної техніки і технологій.

Навчальна дисципліна формує такі міждисциплінарні зв'язки:

Дисципліни, що передують: «Земельне право»

Дисципліни, що забезпечуються: «Землеустрій», «Законодавчо-правові основи землеустрою та кадастру», «Супутникова геодезія та сферична астрономія»

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі з державного земельного кадастру.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК3. Здатність застосовувати нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності.

СК13. Здатність розробляти документацію із землеустрою та з оцінки земель, кадастрову документацію, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН4. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.

ПРН12. Розробляти документацію із землеустрою, кадастрову

документацію, і документацію з оцінки земель із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем та цифрової фотограмметрії, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.

ПРН13. Планувати і виконувати геодезичні, топографічні та кадастрові знімання, опрацьовувати отримані результати у геоінформаційних системах.

ПРН14. Планувати складну професійну діяльність, розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою за умов ресурсних та інших обмежень.

ПРН15. Розробляти і приймати ефективні рішення щодо професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою, у тому числі за умов невизначеності.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Статус навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»	Обов'язкова	
	Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій» Освітня програма: «Геодезія та землеустрій»		
Змістовних модулів -	Рівень вищої освіти: перший Ступень освіти: бакалавр	Рік підготовки:	
		3-й	3-й
		Семестр	
Загальна кількість годин - 150		5-й	5-й
		Лекції	
		24 год.	6 год.
		Практичні	
		26 год.	8 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		100 год.	136 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3, самостійної роботи здобувача- 7		Форма контролю: екзамен	

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Земельні ресурси як об'єкт державного земельного кадастру

Географічні параметри території України. Земельний фонд України у складі світових земельних ресурсів та сучасний стан його використання. Земельні ресурси та їх категорії. Земельна ділянка, як основа земельно –кадастрової одиниці.

Тема 2. Бонітування ґрунтів

Загальні положення бонітування ґрунтів і оцінки земель. Теоретичні основи земель. Види районування території, види родючості ґрунтів. Основні поняття бонітування ґрунтів, визначення, задачі, об'єкти, одиниці. Критерії та діагностичні ознаки бонітування ґрунтів. Види шкал при бонітуванні, порядок їх складання, перевірки і застосування.

Тема 3. Характеристика державного земельного кадастру

Загальні положення (Закон України «Про державний земельний кадастр»). Призначення та завдання державного земельного кадастру. Характеристика складових частин ДЗК. Автоматизована система ведення державного земельного кадастру (АСДЗК).

Тема 4. Економічна оцінка земель

Сутність економічної оцінки земель. Види економічної оцінки земель. Показники економічної оцінки земель. Вихідна оцінювальна основа. Підготовчі роботи при економічній оцінці земель. Складання оцінювальних шкал.

Тема 5. Грошова оцінка земельних ділянок

Загальні положення оцінки земель. Нормативна грошова оцінка земель. Грошова оцінка земель с/г призначення. Грошова оцінка земель населених пунктів. Основні положення експертної оцінки земель. Процедура проведення експертної грошової оцінки земель.

Тема 6. Кадастрове зонування

Загальні положення кадастрового зонування. Ієрархічна та позиційна структури кадастрового номеру земельної ділянки. Структура кадастрового номеру будівель і споруд. Порядок присвоєння кадастрового номеру земельній ділянці.

Тема 7. Кадастрові Зйомки

Загальні положення кадастрового знімання при веденні державного земельного кадастру. Кадастровий план земельної ділянки.

Тема 8. Державна реєстрація земельних ділянок

Основні положення державної реєстрації земельної ділянки. Поземельна книга. Внесення відомостей до Поземельної книги.

Тема 9. Право земельного сервіту

Зміст права земельного сервітуту. Види права земельного сервітуту. Порядок встановлення земельних сервітутів. Дія земельного сервітуту. Припинення дії земельного сервітуту. Обмеження прав на земельні ділянки.

Тема 10. Облік кількості та якості земель

Облік кількості та якості земель. Облік земель водного фонду. Облік земель лісового фонду.

Тема 11. Організація ведення ДЗК

Ліцензування діяльності у галузі державного земельного кадастру. Державна експертиза земельно-кадастрової документації.

Тема 12. Порядок ведення державного земельного кадастру

Форми і зміст статистичної звітності про наявність і розподіл земель по угіддях, власниках та землекористувачах. Державний і самоврядний контроль за здійсненням державного земельного кадастру. Землевпорядні консалтингові послуги.

Тема 13. Застосування земельно-кадастрових даних

Зйомки та обстеження території при веденні державного земельного кадастру, їх зміст і порядок ведення. Коректування при веденні державного земельного кадастру. Земельно-кадастрові дані, методи їх одержання, аналізу і систематизації. Текстові і планово-картографічні матеріали державного земельного кадастру.

Тема 14. Земельний кадастр у зарубіжних країнах

Земельний кадастр у країнах Європи. Земельний кадастр у Росії. Земельний кадастр у країнах Азії.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	усього	денна форма				заочна форма				
		у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р		го	л	п	лаб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ТЕМА 1. Земельні ресурси як об'єкт державного земельного кадастру	8	2	-	-	6	10	-	-	-	10
ТЕМА 2. Бонітування ґрунтів	12	2	4	-	6	12	1	1	-	10
ТЕМА 3. Характеристика державного земельного кадастру	6	-	-	-	6	10	-	-	-	10
ТЕМА 4. Економічна оцінка земель	14	2	6	-	6	13	1	2	-	10
ТЕМА 5. Грошова оцінка земельних ділянок	8	2	-	-	6	11	1	-	-	10
ТЕМА 6. Кадастрове зонування	8	2	-	-	6	11	1	-	-	10
ТЕМА 7. Кадастрові Зйомки	10	2	-	-	8	10	-	-	-	10
ТЕМА 8. Державна реєстрація земельних ділянок	14	2	4	-	8	12	-	2	-	10
ТЕМА 9. Право земельного сервітуту	12	2	-	-	8	10	-	-	-	10
ТЕМА 10. Облік кількості та якості земель	14	2	4	-	8	12	1	1	-	10
ТЕМА 11. Організація ведення ДЗК	14	2	4	-	8	11	-	1	-	10
ТЕМА 12. Порядок ведення державного земельного кадастру	14	2	4	-	8	12	1	1	-	10
ТЕМА 13. Застосування земельно-кадастрових даних	10	2	-	-	8	8	-	-	-	8
ТЕМА 14. Земельний кадастр у зарубіжних країнах	8	-	-	-	8	8	-	-	-	8
Усього годин	150	24	26	-	100	150	6	8	-	136

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Бонітування ґрунтів	4
2	Економічна оцінка земель	6
3	Складання кадастрового номеру земельної ділянки	4
4	Нормативна грошова оцінка орних земель	4
5	Нормативно грошова оцінка окремої земельної ділянки	4
6	Класифікація угідь	4
	Разом:	26

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Земельні ресурси як об'єкт державного земельного кадастру	6
2	Бонітування ґрунтів	6
3	Характеристика державного земельного кадастру	6
4	Економічна оцінка земель	6
5	Грошова оцінка земельних ділянок	6
6	Кадастрове зонування	6
7	Кадастрові Зйомки	8
8	Державна реєстрація земельних ділянок	8
9	Право земельного сервітуту	8
10	Облік кількості та якості земель	8
11	Організація ведення ДЗК	8
12	Порядок ведення державного земельного кадастру	8
13	Застосування земельно-кадастрових даних	8
14	Земельний кадастр у зарубіжних країнах	8
	Разом:	100

Основні види самостійної роботи, передбачені при опануванні навчальної дисципліни:

1. Вивчення лекційного матеріалу;
2. Підготовка до лабораторних занять;
3. Опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, інструкцій, ДБН;
4. Робота з інформаційними ресурсами мереж Інтернет (пошук та обробка інформації);
5. Виконання завдань самостійної роботи;
6. Самоконтроль та самоаналіз засвоєння навчальної дисципліни.

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються викладачем під час викладання дисципліни:

1. Словесні методи навчання:

- **Пояснення.** Словесне тлумачення понять, явищ, принципів дії приладів, слів, термінів тощо. Використовують переважно під час викладання нового матеріалу, а також у процесі закріплення, особливо тоді, коли викладач відчуває, що здобувачі вищої освіти чогось не зрозуміли. Пояснення часто супроводжується різними засобами унаочнення, спостереженням, дослідями. Успіх пояснення залежить від його доказовості, логічності, чіткості, образності мовлення.

- **Розповідь.** Монологічна форма викладання. Застосовують її за необхідності викласти навчальний матеріал системно, послідовно.

- **Бесіда.** Метод навчання, за якого викладач за допомогою запитань спонукає здобувачів вищої освіти до відтворення набутих знань, формування самостійних висновків і узагальнень на основі засвоєного матеріалу.

- **Навчальна дискусія.** Публічним обговоренням важливого питання і передбачає обмін думками між здобувачами вищої освіти або викладачами і здобувача вищої освіти. Вона розвиває самостійне мислення, вміння відстоювати власні погляди, аналізувати й аргументувати твердження, критично оцінювати чужі і власні судження. Під час навчальної дискусії обговорюють наукові висновки, дані, що потребують підготовки за джерелами, які містять ширшу інформацію, ніж підручник. Дискусія спрямована не лише на засвоєння нових знань, а й на створення емоційно насиченої атмосфери, яка б сприяла глибокому проникненню в істину.

- **Ілюстрування.** Полягає воно в застосуванні посібників, плакатів, географічних та історичних карт, схем, рисунків на дошці, картин, фотографій, моделей тощо. Ілюстрації до навчального матеріалу, наприклад, рослин, тварин, мінералів, техніки та ін., полегшують його сприймання, сприяють формуванню конкретних уявлень, точних понять.

- **Демонстрування.** Метод передбачає показ матеріалів у динаміці (використання приладів, дослідів). Він ефективний, коли всі здобувачі вищої освіти мають змогу сприймати предмет або процес. Викладач зосереджує увагу на основному, допомагає виокремити істотні аспекти предмета, явища, супроводжуючи показ поясненням, розповіддю. Демонструючи моделі, виробничі процеси на підприємстві, слід обов'язково подбати про дотримання правил техніки безпеки.

2. Практичні методи навчання:

- **Практичні роботи.** Цінність, як методу полягає в тому, що вони сприяють зв'язку теорії з практикою, озброюють здобувачів вищої освіти методами

дослідження в природних умовах, формують навички користування приладами, вчать обробляти результати вимірювань і робити правильні наукові висновки.

- **Метод конкретизації.** допомагає здобувачу вищої освіти перейти від безпосередніх вражень до розуміння сутності того, що вивчається: результати конкретизації постають у формі прикладів, схем, моделей тощо.

- **Метод виокремлення основного.** Полягає він у розподілі інформації на логічні частини і виокремленні серед них основних.

3. Інтерактивні стратегії навчання для заохочення мовлення:

- **Виступ.** Поставте питання навколо певної теми, розділіть здобувачів вищої освіти на пари і дайте їм можливість обговорити завдання і потім висловитися. Завдяки цій вправі здобувачі вищої освіти більше запам'ятовуватимуть і будуть звикати до публічних виступів.

- **Запитай в того, хто знає.** Запропонуйте здобувачам вищої освіти завдання для самостійного вирішення. Через деякий час дайте правильну відповідь. Нехай піднімуть руки ті, хто правильно вирішив завдання. Ті, хто не впорався, нехай підходять до тих, хто знайшов правильну відповідь, і отримають пояснення.

5. ФОРМИ КОНТРОЛЮ, МЕТОДИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

До основної форми контролю відноситься:

-екзамен.

До основних методів відноситься:

-опитування;

-презентації результатів виконаних лабораторних робіт;

-тестування

Таблиця 5.1. Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій», освітньої програми «Геодезія та землеустрій».

Поточний контроль														Семестровий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	6	6	4	40	100

T1, T2 ... T14 – теми навчальної дисципліни.

Таблиця 5.2 Взаємозв'язок між результатами навчання та обов'язковими видами навчальної діяльності (робіт)

Результати навчання	Види робіт			
	Тест	Письмова робота	Практичне завдання	Усна відповідь
ПНР4. Знати та	+		+	

застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.				
ПНР12. Розробляти документацію із землеустрою, кадастрову документацію і документацію з оцінки земель із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем та цифрової фотограмметрії, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.	+		+	+
ПНР13. Планувати і виконувати геодезичні, топографічні та кадастрові знімання, опрацьовувати отримані результати у геоінформаційних системах.	+	+		
ПНР14. Планувати складну професійну діяльність, розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою за умов ресурсних та інших обмежень.	+	+	+	
ПНР15. Розробляти і приймати ефективні рішення щодо професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою, у тому числі за умов невизначеності.		+		+

Критерії оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти відбувається відповідно до прийнятої шкали оцінювання в Університеті. Поточний контроль реалізується у формі опитування за темами дисципліни, виступів/доповідей на заняттях, участю в розв'язанні практичних завдань/задач/ ситуацій/кейсів. До

поточного оцінювання допускаються всі здобувачі, відповідний розподіл балів зазначено у коментарі до завдання, мінімальна кількість балів – 40, а максимальна – 60, у тому числі 10 балів – максимальна оцінка за академічну активність. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Засобами діагностики результатів навчання є стандартизовані тести.

До підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни допускаються лише ті здобувачі освіти, що успішно склали поточний контроль або відпрацювали пропуски, отримавши мінімум від 20 балів, максимум – 40, таким чином щоб загальна кількість балів відповідала мінімальній межі у 60 балів.

Таблиця 5.3 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзаменаційна оцінка	Залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- віртуальне навчальне середовище Moodle – <http://moodle2.snu.edu.ua/course/view.php?id=5599>
- Office365

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Козьмук П. Ф., Беспалько Р. І. Державний земельний кадастр: Навч. посіб. - Ч. 1. - Чернівці: Рута, 2017. - 67 с
2. Ступень М.Г., Гулько Р.Й.та ін., Теоретичні основи державного земельного кадастру: навчальний посібник; – Львів: “Новий світ-2000”, 2016. – 336 с.
3. Теоретико-методологічні основи державного земельного кадастру в

Україні / М. М. Третяк, О. Я. Панчук, В. М. Другата ін.; за заг. ред. А. М. Третяка. - К.: ТОВ "ЦЗРУ", 2013. - 254 с.

4. Третяк А. М., Дорош О. С. Управління земельними ресурсами: Навч. посіб. - К.: ТОВ "ЦЗРУ", 2016. - 462 с.

5. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III зі змінами та доповненнями.

6. Закон України «Про оцінку земель» № 1378-IV.

Допоміжна література

1. Журнал "Землевпорядний вісник", 1997 - 2021 рр - <http://zemvisnuk.com.ua>

2. Закон України "Про Державний земельний кадастр від 07.07.2011 № 3613-VI.

3. Коломия, 2000. – 128 с. Ступень М.Г., Гулько Р.Й. та ін. Теоретичні основи державного земельного кадастру: навчальний посібник. – Львів: "Новий світ-2000", 2003. – 336 с

4. Оцінка земель: Навчальний посібник / М.Г. Ступень, Р.Й. Гулько, І.Р. Залуцький, О.Я. Микули та ін. За ред. М.Г. Ступень – Львів «Новий світ - 2000». – 2008. – 308 с.

5. Панас Р.М. Грунтознавство: Навчальний посібник. - Львів «Новий світ - 2000». – 2006. – 372 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Література бібліотеки СНУ ім. В. Даля та Електронного ресурсу навчально-методичного забезпечення СНУ ім. В. Даля.

2. Інтернет-ресурси:

nbuv.gov.ua - електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського;

korolenko.kharkov.com - електронний каталог Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г.

Короленка.

<https://www.rada.gov.ua>